

โครงการ “คลังความรู้ภูมิปัญญา สู่รากฐานแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ศูนย์การศึกษาชนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

www.librarydkt.phayaonfe.com

Facebook page : ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอดอก

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารเกี่ยวกับการ สรุปผลการจัดกิจกรรมโครงการ “คลังความรู้ภูมิปัญญา สู่วิถีชีวิตแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ระหว่างเดือนธันวาคม 2562 – เดือนกุมภาพันธ์ 2563 โดยจัดขึ้นตามแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2563 (ไตรมาส 1 - 2) ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญของการขยาย และพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มอย่างกว้างขวาง และมีคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย (Good Partnerships) ด้วยการ "เชื่อมโยง หนุนเสริมต่อยอด" และเพื่อบูรณาการงานร่วมกัน

บัดนี้ การจัดกิจกรรมโครงการ “คลังความรู้ภูมิปัญญา สู่วิถีชีวิตแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอดอกคำใต้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
คลังความรู้ภูมิปัญญา สู่รากฐานแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต	1
- ตำบลดอนศรีชุม	1
- ตำบลสันโค้ง	8
- ตำบลป่าซาง	16
- ตำบลห้วยลาน	23
- ตำบลบ้านถ้ำ	29
- ตำบลบ้านปิน	37
- ตำบลสว่างอารมณ์	43
- ตำบลบุญเกิด	49
- ตำบลดอกคำใต้	57
- ตำบลดงสุพรรณ	65
- ตำบลหนองหล่ม	71
- ตำบลค้อเวียง	78
คณะผู้จัดทำ	89

“คลังความรู้ภูมิปัญญา สู่รากฐานแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต”
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอดอกคำใต้
ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้
ตำบลดอนศรีชุม

ชื่อภูมิปัญญา..... นางสุพรรณิ ปัญญาโสภา (การประดิษฐ์ตุ้งล้านนา โคมไฟล้านนา กระเป๋าดัดนมมือ).....

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63001.....

สาขาคล้งปัญญา ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาคล้งปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาศาสนาและประเพณี และสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ...

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการ จัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขา ศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้งปัญญา

ชื่อ..... นางสุพรรณิ นามสกุล..... ปัญญาโสภาวันเดือนปีเกิด...18 กรกฎาคม 2500

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่211..... หมู่ที่ ...3.... ตำบล/แขวง.. ดอนศรีชุม...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์...086-1828533..... โทรสาร..... - Line ID -

E-mail address:-..... Facebook-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 605008.381E ค่า Y: 2119373.262N

ความเป็นมาของบุคคลคล้งปัญญา

งานหัตถกรรมพื้นเมือง เป็นงานที่เกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่สืบทอดต่อกันมา จากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้คงอยู่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุที่การดำรงชีวิตผูกพันกับศาสนา การสร้างผลงานทางศิลปะจึงมีแรงบันดาลใจจากความศรัทธา ซึ่งจากความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้หน่วยงานต่างๆของภาครัฐให้การสนับสนุน จัดกิจกรรม โครงการต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งงานหัตถกรรมพื้นเมือง โดยจัดอบรมให้ความรู้

แก่ประชาชนผู้ที่สนใจในเรื่องดังกล่าว ย้อนหลังไปเมื่อประมาณ 5 ปีที่ผ่านมา หนึ่งในประชาชนผู้เข้าร่วมอบรม ได้แก่ นางสาวสุพรรณิ ปัญญาโสภาก ผู้ที่มีความสนใจในด้านของงานหัตถกรรมพื้นเมือง โดยได้เข้าร่วมทำการอบรมหลักสูตรการประดิษฐ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การประดิษฐ์โคมไฟล้านนา ตุงไส้หมู ซึ่งชาวล้านนานิยมนำมาใช้ในการงานพิธีกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะในงานประเพณียี่เป็ง หรือ ประเพณีลอยกระทง เมื่อสิ้นสุดก็ได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาฝึกฝน ปรับปรุง พัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ประกอบกับเป็นผู้ที่มีความชอบในด้านนี้อยู่เป็นทุนเดิม จึงทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับมาและความรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนพัฒนา แก่บุคคลที่สนใจ เป็นวิทยากรให้แก่หลายหน่วยงาน นอกจากหัตถกรรมพื้นเมืองแล้ว นางสาวสุพรรณิ ปัญญาโสภา ยังเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการประดิษฐ์กระเป๋าผ้าคันมือ ที่เกิดจากความชอบส่วนตัวและเมื่อมีโอกาสได้เรียนรู้จากการเข้ารับการฝึกอบรม และนำมาพัฒนา ต่อยอด ฝึกฝน จนสามารถนำไปเผยแพร่และถ่ายทอดให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปได้อย่างแพร่หลาย

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการฝึกฝน ปรับปรุง พัฒนา ของตัวภูมิปัญญาได้จึงคิดค้น สร้างสรรค์ตุ้งล้านนา ลวดลายใหม่ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ขึ้น ซึ่งเป็นศิลปะเฉพาะบุคคล เทคนิคในการปักกระดาษที่เป็นรูปแบบเฉพาะตัว ที่สวยงาม ไม่ฉีกขาด ในการประดิษฐ์โคมล้านนาจะมีการประดิษฐ์รูปทรงที่หลากหลาย แตกต่างกัน มีลวดลายเฉพาะที่ถูกออกแบบขึ้นมาเอง เป็นลวดลายพื้นบ้านเฉพาะพื้นที่เท่านั้น ซึ่งไม่เหมือนใคร มีความแตกต่างเฉพาะตัว และในการประดิษฐ์กระเป๋าผ้าคันมือได้มีการคิดค้นรูปแบบใหม่ๆ ให้ความทันสมัย ใช้งานได้หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ตุ้งล้านนา ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ที่สื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของล้านนา พิธีกรรม และความเชื่อของชาวล้านนาตั้งแต่อดีตไปจนถึงปัจจุบัน จากการฝึกฝน ปรับปรุง พัฒนา ของตัวภูมิปัญญาได้จึงคิดค้น สร้างสรรค์ลวดลายใหม่ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ขึ้น ซึ่งเป็นศิลปะเฉพาะบุคคล
- โคมล้านนา ถูกนำมาใช้ ประดับ ตกแต่ง เพื่อความสวยงาม อีกทั้งยังเป็นการเสริมสิริมงคลให้แก่เจ้าของบ้าน โดยชาวล้านนาเชื่อว่า การจุดโคมไฟ จะนำมาซึ่งความเจริญและความสุข แก่คนภายในครอบครัว อีกทั้งยังมีความเชื่อว่า เมื่อเกิดมาชาติหน้าจะเป็นบุคคลที่มีความฉลาดเฉลียว เปรียบดังความสว่างไสวของแสงโคม มีการประดิษฐ์รูปทรงที่หลากหลาย แตกต่างกัน มีลวดลาย

เฉพาะที่ถูกออกแบบขึ้นมาเอง เป็นลวดลายพื้นบ้านเฉพาะพื้นที่เท่านั้น ซึ่งไม่เหมือนใคร มีความแตกต่างเฉพาะตัว

- กระเป๋าดัดมือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถหาวัสดุได้จากท้องถิ่น เป็นงานฝีมือ ต้องใช้ความประณีตในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่ากระเป๋าแต่ละใบจะมีความแตกต่างกันเนื่องจากเป็นงานประดิษฐ์มือ ไม่ซ้ำใคร

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ อย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
- มีการเผยแพร่ โดยการอบรม จัดกิจกรรม กลุ่มสนใจ กลุ่มชั้นเรียน ให้กับบุคคลในชุมชน หรือแก่บุคคลที่มีความสนใจในด้านหัตถกรรม การประดิษฐ์ตุ๊กตาลานนา และการประดิษฐ์กระเป๋าผ้าดัดมือ

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
- เริ่มแรกตัวภูมิปัญญาเป็นบุคคลที่เป็นผู้มีความสนใจ ใคร่รู้ในเรื่องการประดิษฐ์ตุ๊กตาลานนา และโคมล้านนา จึงได้เข้าร่วมการฝึกอบรมจากหน่วยงานราชการในเรื่องดังกล่าว และเมื่อสำเร็จ เสร็จสิ้นจากการฝึกอบรม ตัวภูมิปัญญาไม่ได้หยุดนิ่งเพียงเท่านั้นจึงได้คิดค้น พัฒนา ต่อยอด ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมก่อให้เกิดตุ๊กตาลานนา โคมล้านนา และกระเป๋าผ้าดัดมือ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย สะท้อนถึง เอกลักษณ์เฉพาะตัว แล้วนำความรู้ที่สั่งสมมาส่งต่อให้ความรู้แก่บุคคลอื่นที่สนใจต่อไป

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประติษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

ชื่อภูมิปัญญา..... นางศรีัญญา สิทธิสมบัติ (การทำขนมไทย)

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63002.....

สาขาลัทธิปัญญา ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาลัทธิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฏศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ...

สาขภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลลัทธิปัญญา

ชื่อ..... นางศรีัญญา นามสกุล..... สิทธิสมบัติวันเดือนปีเกิด... 3 พฤษภาคม 2506

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 115 ... หมู่ที่ ... 9 ... ตำบล/แขวง .. ดอนศรีชุม...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์...064-2562734..... โทรสาร..... - Line ID -

E-mail address:-..... Facebook N'jim Sittisombat

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 604888.911E ค่า Y: 2118339.315N

ความเป็นมาของบุคคลลัทธิปัญญา

วิถีชีวิตของคนไทยนั้นเป็นสังคมการเกษตรที่มีผลผลิตทางธรรมชาติอยู่มากมาย เช่น กล้วย ฝัอก มัน รวมไปถึงข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ฯลฯ ที่สามารถปรุงเป็น ขนม ได้มากมายหลายชนิด ขนมไทย เป็นของหวานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการที่พิถีพิถัน รสชาติหอมหวาน สีสันสวยงาม รูปลักษณ์ชวนรับประทาน แต่งไว้ด้วยภูมิปัญญามากมาย ทั้งเรื่องของสีที่ดึงดูดสายตาที่ได้จากการนำวัสดุธรรมชาติรอบตัวมาประยุกต์ใช้ ตามลักษณะของขนมชนิดนั้น ๆ

จุดเริ่มต้นของการทำขนมไทยของภูมิปัญญานั้น ภูมิปัญญาได้เล่าให้ฟังถึงความทรงจำวัยเด็ก ที่เป็นจุดเริ่มต้น ว่ามีความคุ้นเคยกับขนมไทยมานาน เพราะเห็นผู้เป็นแม่ได้ทำมาก่อน พอได้หยิบได้จับช่วยเหลือตั้งแต่เด็ก จึงเกิดการซึมซับ ครุพักลักจำ เรียนรู้จากการสังเกต ซึมซับทุกขั้นตอนจากแม่ผู้ซึ่งประกอบอาชีพขายขนมไทยอยู่แล้ว และจุดเล็กเล็กเริ่มต้นจากการเป็นลูกมือของแม่ในอดีต ก่อให้เกิดการเริ่มต้นทำขนมไทยอย่างจริงจัง เพื่อจำหน่ายในชุมชนเรื่อยมา

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการฝึกฝน ปรับปรุง พัฒนา ของตัวภูมิปัญญาประกอบกับความชอบส่วนตัว ความตั้งใจที่อยากจะพัฒนา ต่อยอด ขนบไทยที่มีอยู่ให้คู่กับสังคมไทยให้นานเท่านาน จึงประยุกต์ขนบไทยให้มีความร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น ให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว แตกต่างจากบุคคลอื่นทั่วไป เช่น ข้าวเหนียวมูนหน้าธัญพืช โดยมีการนำธัญพืชต่างๆที่มีประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็น งาขาว งาดำ งาขี้ม่อน ลูกเดือย แครอท ถั่วลิสงเตา (เม็ดใน) มาโรยหน้าข้าวเหนียวมูน ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก มีความเป็นไทยในอดีตผสมความเป็นปัจจุบัน และดีต่อสุขภาพ เหมาะกับยุคสมัยปัจจุบันเป็นอย่างมาก ที่นิยมการดูแลสุขภาพ เลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

วัตถุดิบที่ใช้เป็นวัตถุดิบที่หาได้ภายในท้องถิ่น โดยเลือกสรรแต่วัตถุดิบที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็น มะพร้าวเพื่อมาทำน้ำกะทิ ใบเตยจากพื้นที่ในชุมชน งาขี้ม่อน เพื่อเป็นการการันตีถึงวัตถุดิบที่ปลอดภัย ไร้สารเคมี

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การทำขนมไทย ของภูมิปัญญา เป็นการประยุกต์ขนบไทยดั้งเดิมให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบันมากยิ่งขึ้น มีความทันสมัย ใส่ใจสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็น การคัดสรรวัตถุดิบที่ปลอดภัย มีประโยชน์ต่อสุขภาพ พัฒารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ให้รักษ์สิ่งแวดล้อม (การใช้กระถางใบตอง แทน กระถางพลาสติก) รสชาติที่สามารถรับประทานได้ทุกวัย

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆอย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

- มีการเผยแพร่ โดยการอบรม จัดกิจกรรม กลุ่มสนใจ กลุ่มชั้นเรียน ให้กับบุคคลในชุมชน หรือแก่บุคคลที่มีความสนใจในด้านหัตถกรรม การทำขนมไทย

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาควิชา

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - เริ่มแรกตัวภูมิปัญญาเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับแม่ผู้ที่มีอาชีพทำขนมไทยขาย ความใกล้ชิด ความคุ้นเคยกับขนมไทย การเป็นลูกมือ ช่วยหยิบจับ เกิดการสังเกต จดจำในทุกๆวัน ปลุกฝังให้ ภูมิปัญญาเกิดความรักในการทำขนมไทย จึงได้สืบทอดการทำขนมไทยจากแม่ ไม่ว่าจะเป็นสูตร ขั้นตอน วัตถุดิบ ต่างๆ ล้วนได้รับการสืบทอดมาจากแม่ทั้งสิ้น แม่กาลเวลาผ่านไป ก็ได้ปรับให้มีความทันสมัยตามยุคตามสมัยมากยิ่งขึ้น

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951/ tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

ตำบลสันโค้ง

ชื่อภูมิปัญญา..... นายศรีเทือง อารมสวะ (ยาต้มสมุนไพร)

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63003.....

สาขาลัทธิปัญญา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข

สาขาลัทธิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฏศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาการแพทย์แผนไทย ...

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลลัทธิปัญญา

ชื่อ..... นายศรีเทือง นามสกุล..... อารมสวะวันเดือนปีเกิด... 29 มกราคม 2501

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 82 หมู่ที่ ... 5 ตำบล/แขวง.. สันโค้ง ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์...085-6226051..... โทรสาร..... - Line ID -

E-mail address:-..... Facebook-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 612812.794E ค่า Y: 2120330.292N

ความเป็นมาของบุคคลลัทธิปัญญา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยพืชสมุนไพรหลากหลายชนิด หลากหลายสรรพคุณ โดยในสมัยอดีตเมื่อครั้งการแพทย์ยังไม่เจริญก้าวหน้า เมื่อครั้งเจ็บป่วยก็พึ่งพาภูมิปัญญาของหมอชาวบ้านในการบำบัดรักษาโรคมาแต่โบราณ และยังคงใช้ภูมิปัญญาเหล่านี้กันมาอย่างต่อเนื่อง ตกทอดจากรุ่นสู่รุ่นในแทบทุกท้องถิ่นของเมืองไทย การใช้สมุนไพรพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพ นับเป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อ ที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมา โดยเรียนรู้มาจากรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย สู่ รุ่นลูก รุ่นหลาน ผ่านการอนุรักษ์ พื้นฟู นำมาการประยุกต์ และการสร้างใหม่ ทำให้ความรู้เหล่านี้เกิดประโยชน์แก่สังคมปัจจุบัน ดังเช่น คุณพ่อศรีเทือง หมอยาสมุนไพรพื้นบ้านแห่งบ้านจำไ้ ตำบลสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ที่ได้รับการถ่ายทอด

ความรู้เรื่องยาสมุนไพรพื้นบ้านจากพ่อแม่ เกิดการเรียนรู้จากการติดสอยห้อยตาม ออกเดินทางไปกับสมุนไพรตามป่าเขาต่างๆ เกิดการซึมซับ การจดจำ ประจวบกับการสั่งสอน ถ่ายทอด จาก พ่อแม่ เมื่อครั้งยังเด็ก จึงทำให้พ่อประเทืองเป็นบุคคลผู้หนึ่งที่มีความรู้ทางด้านยาสมุนไพรตำรับโบราณ ไม่ว่าจะเป็น ยาบำรุงกำลัง (ผสมสุราเป็นยาต้อง) ยาต้มบำรุงน้ำนม เป็นต้น โดยสมุนไพรบางตัวพบได้บนพื้นที่เฉพาะเท่านั้น

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการติดสอยห้อยตาม พ่อ แม่ เดินทางเข้าป่าเพื่อเก็บสมุนไพรบนเขา มาทำยาต้มสมุนไพรตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้ภูมิปัญญามีความรู้เกี่ยวกับยาต้มสมุนไพร จึงได้สืบสาน รักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาในการนำสมุนไพรมารักษา โดยเป็นยาชูกำลังที่ล้วนมาจากธรรมชาติทั้งสิ้น นอกจากนั้นแล้วอีกภูมิปัญญาหนึ่งที่ได้ยากในปัจจุบัน นั่นคือ สมุนไพรนมนาง มีสรรพคุณในการช่วยสร้างน้ำนมสำหรับสตรีมีบุตร เป็นสมุนไพรโบราณ ภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- อ้อยสามสวน เป็นสมุนไพรที่พบได้บนเขาสูง เฉพาะบางพื้นที่ เป็นสมุนไพรที่มีรสหวาน ใช้เป็นยาชูกำลัง
- นมนาง รากข่อย เครือเมลิ็ดแมว นมวัว เป็นสมุนไพรบำรุงน้ำนม

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นยาต้มสมุนไพร เป็นชุดยาต้มสำหรับบำรุงกำลัง และชุดยาต้มสำหรับบำรุงน้ำนม เป็นการรวบรวมสมุนไพรที่มีสรรพคุณเฉพาะ เข้าไว้ด้วยกัน เป็นภูมิปัญญาที่ถูกคิดค้นและถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ อย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

- สำหรับใช้ในชุมชน มีการนำไปใช้เป็นยาชูกำลัง โดยผสมกับสุราขาวกลายเป็นยาต้อง เป็นการบอกกันปากต่อปากถึงสรรพคุณของสมุนไพรยาชูกำลัง นอกจากนั้นแล้วยาต้มสมุนไพรบำรุง

น้ำมัน เป็นที่รู้จักของสตรีระยะให้นมบุตรเป็นอย่างดี ในสรรพคุณของการกระตุ้นน้ำมัน โดยสตรีระยะให้นมบุตรสามารถดื่มได้ ไม่มีผลต่อบุตร

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาควิชา

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อ แม่ เกิดจากการเรียนรู้ จดจำ และนำมาสานต่อเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่เผยแพร่ให้แก่บุคคลรุ่นหลังได้รู้จัก

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

ชื่อภูมิปัญญา..... นายแสวง หาศิริ (การจักสาน)

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63004.....

สาขาล้างปัญญา ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านวาทยศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการ จัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขา ศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลล้างปัญญา

ชื่อ..... นายแสวง นามสกุล..... หาศิริวันเดือนปีเกิด... 17 กุมภาพันธ์ 2487

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 146 หมู่ที่ ... 8 ตำบล/แขวง.. สันโค้ง ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์...081-9989123..... โทรสาร..... - Line ID -

E-mail address:-..... Facebook-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 614275.059E ค่า Y: 2120002.297N

ความเป็นมาของบุคคลล้างปัญญา

งานจักสานเป็นสิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาที่สำคัญของประเทศไทย เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาเกี่ยวกับการนำวัสดุจากธรรมชาติมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตได้ อย่างผสมผสาน กลมกลืน ภูมิปัญญาในกระบวนการผลิตและการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยสะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ รูปแบบทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน วิถีคิดเกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยได้อย่างชัดเจน ในชุมชนสันโค้ง คุณพ่อแสวงเป็นภูมิปัญญาท่านหนึ่งที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการจักสาน โดยได้รับการถ่ายทอดความรู้จากพ่อ แม่ เรียนรู้ จดจำ ตั้งแต่สมัยยังเป็นเด็ก การเรียนรู้ต่างๆ ผ่านกระบวนการจดจำ สังเกต ฟังฝน จนทำให้คุณพ่อแสวงมีความรู้ ความสามารถทางด้านการจักสาน จนสามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคล

ท่านอื่นที่สนใจได้ สะท้อนให้เห็นการเรียนรู้ ความรู้ที่สะสมที่สืบทอดกันมาจากอดีตมาถึงปัจจุบัน และสามารถถ่ายทอดไปให้แก่บุคคลรุ่นหลังได้สานต่อ จนเรียกว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่น”

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัสดุที่ใช้ในการจักสานเป็นวัสดุที่หาได้ทั่วไปภายในหมู่บ้าน เป็นการนำวัสดุจากธรรมชาติมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ การจักสาน มีลักษณะคล้ายกับการทอผ้านั้นคือ ใช้วัสดุขนาดเล็กและยาว ที่เรียกว่า ดอก โดยการนำด้ายไหม มาตัด และเหลาจนกลายเป็นไหมเส้นเล็กๆ บางๆ นำมาขัดประสานกันจนเกิดเป็นรูปร่าง โดยจุดเด่นของภูมิปัญญาคือ เส้นดอก ที่มีลักษณะเล็ก เมื่อนำมาสานจะก่อให้เกิดลวดลายที่สวยงาม และมีความคงทนแข็งแรง

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- งานหัตถกรรมเป็นสิ่งที่ยั่งยืนจากฝีมือและภูมิปัญญา เพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยในการดำรงชีวิต คุณพ่อแสดวงเป็นภูมิปัญญา ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ .นการสานตะกร้าไม้ไผ่เป็นอย่างดี นอกจากการสานกระติบไม้ไผ่แบบดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาแล้ว ยังได้คิดค้นพัฒนารูปแบบกระติบไม้ไผ่แบบใหม่ เพื่อเป็นองค์ความรู้และเพิ่มมูลค่าของการตลาดอีกด้วย นอกจากนั้นแล้วยังมีเครื่องจักสานที่ใช้ในชีวิตประจำวันอีกหลายชนิด ที่ได้จัดทำขึ้น เช่น ตะกร้าหวดข้าว (ข้าหวด) ตะกร้านึ่งข้าว เป็นต้น

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ อย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาควิชา

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อ แม่ เกิดจากการเรียนรู้ จดจำ และนำมาสานต่อเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่เผยแพร่ให้แก่บุคคลรุ่นหลังได้รู้จัก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

ตำบลป่าซาง

ชื่อภูมิปัญญา ประเพณีภาคเหนือพิธีแรกนาขวัญ พิธีเลี้ยงผีขุนน้ำ พิธีบูชาแม่ธรณี พิธีกรรมล้านนา

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63005.....

สาขาคล้งปัญญา (23 สาขา) วัฒนธรรม ประเพณี

สาขาคล้งปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรม และหัตถกรรม ด้านนาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภทสาขาศาสนาและประเพณี

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขานาฏกรรม/ สาขาศาสนาและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขานาฏกรรมและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้งปัญญา

ชื่อ. นายอินคำ นามสกุล สมศรี เดือนปีเกิด 3 มิถุนายน 2494 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้)

บ้านเลขที่ 214 หมู่ที่ 7 ตำบล/แขวง ป่าซาง อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120

โทรศัพท์ 0898350296 โทรสาร..... Line ID

E-mail address: Facebook.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 608399 ค่า Y: 2131648

ความเป็นมาของบุคคลคล้งปัญญา

- คุณลุงอินคำ สมศรี คือ พ่อหนานที่เคยบวชมาก่อน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านพิธีกรรมทางศาสนาล้านนา มานานถึง 30 กว่าปี โดยสืบทอดความรู้มาจากรุ่นปู่ย่าตายาย เนื่องจากได้เห็นผู้เฒ่าผู้แก่ทำพิธีแล้วเกิดความรู้สึกลึบใจจึงเข้าไปเฝ้าถามเพื่อเก็บเกี่ยวความรู้ พร้อมทั้งจดข้อมูลเอาไว้สำหรับทบทวนจนสามารถถ่ายทอดให้ชาวบ้านที่เข้ามาถามไถ่ได้ เมื่อชาวบ้านเกิดความศรัทธาจึงได้ให้คุณลุงอินคำ ช่วยประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

-เป็นผู้สืบทอดวิชาความรู้ทางด้านศาสนาวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคเหนือประกอบพิธีด้านวัฒนธรรมล้านนา ตั้งแต่สมัยบวชเรียนวัยเยาว์

-เป็นผู้นำท้องถิ่นสมัยดำรงตำแหน่งกำนันมาก่อน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคเหนือ

- เป็นเอกลักษณ์เป็นเอกลักษณ์ปัญญาท้องถิ่นที่ไม่เหมือนภาคอื่นๆ

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นพิธีกรรมความเชื่อที่อยู่กับชาวล้านนามานาน โดยเชื่อว่าหากได้ทำพิธีแล้วชีวิตจะเป็นมงคล ต่อผู้ประกอบการพิธีกรรมจะมีกำลังใจในการเพาะปลูกเกษตรกรรม มีความสุขความเจริญ แคล้วคลาดปลอดภัยจากสิ่งที่จะมารบกวนขณะทำเกษตรกรรม
- ประเพณีและวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนในล้านนามีพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อของชาวบ้านในพื้นที่ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบันจากการเล่าขานตำนานได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
- พิธีบูชาพระแม่ธรณีเป็นพิธีที่บูชาขอมาพระแม่ธรณีหลังเก็บเกี่ยวเกษตรกรรม
- พิธีเลี้ยงผีขุนน้ำเป็นการขอบคุณเจ้าที่เจ้าทางที่ดูแลต้นน้ำให้น้ำมาเกษตรกรรมช่วงทำเกษตรกรรม โดยเชื่อว่าหากได้ทำพิธีสืบทอดแล้วชีวิตจะเป็นมงคล
- พิธีแรกนาขวัญเป็นการประกอบพิธีที่เป็นสิริมงคลก่อนทำนาช่วงแรกของทุกปี

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☒ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

-เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- เรียนมาจากปราชญ์อาจารย์
- ศึกษาและนำมาปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความเหมาะสมของพื้นที่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

แบบเดิม คือ

- พิธีสู่ขวัญข้าว
- พิธีเลี้ยงผี
- พิธีตักลง (ตักลงบูชา)
- พิธีบูชาพระแม่ธรณี

การพัฒนาต่อยอด คือ

- เป็นตัวแทนของภูมิปัญญาของภาคเหนือ โดยมีพิธีกรรมต่างๆ จากสี่ภาคทั่วประเทศในการเข้าร่วมพิธีสำคัญต่างๆ
- ร่วมพิธีกรรมวันข้าวแห่งชาติ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยกรมการข้าวและได้ร่วมติดต่อกัน 6 ปีติดต่อกัน โดยมีสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานในพิธีดังกล่าว

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประติษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พีรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 7 มกราคม 2563

ชื่อภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเกษตรชีววิถี

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63006.....

สาขาคล้งปัญญา (23 สาขา) ด้านการเกษตร

สาขาคล้งปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรม และหัตถกรรม ด้านนาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาเกษตรกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขานา และวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้งปัญญา

ชื่อ นายอินคำ นามสกุล สมศรี วันเดือนปีเกิด 3 มิถุนายน 2494 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้)
บ้านเลขที่ 214 หมู่ที่ 7 ตำบล/แขวง ป่าซาง อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัด พะเยา รหัสไปรษณีย์
56120 โทรศัพท์ 0898350296 โทรสาร..... Line ID

E-mail address: Facebook.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 608399 ค่า Y: 2131648

ความเป็นมาของบุคคลคล้งปัญญา

- นายอินคำ สมศรี ปราชญ์ชาวบ้าน ด้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเกษตรทฤษฎีใหม่
- เป็นต้นแบบการดำรงชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ
- เป็นพิธีกรให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตให้กับหน่วยงานต่างๆ เช่น กศน.ตำบลป่าซาง อ.ดอกคำใต้
- เป็นผู้นำท้องถิ่นสมัยดำรงตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้านมาก่อน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ปลูกพืชผักผสมผสานในการดำรงชีวิตพอเพียง
- เป็นบุคคลตัวอย่างในชุมชน
- ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของในหลวง ร.9

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- ใช้เมล็ดพันธุ์ที่หาได้ตามพื้นที่
- ประปรุงแก้ไขตามภูมิอากาศ ภูมิประเทศ

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นผู้ดูแลและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ โดยมีฐานการเรียนรู้ที่หลากหลาย และผู้ที่สนใจมาศึกษาสามารถเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ต่างๆ และการนำเอาวัตถุดิบจากชุมชน มาต่อยอดทำเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยจัดตั้งกลุ่มอาชีพและส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้าน รวมทั้งการปลูกผักปลอดสารพิษ เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา และนาข้าวอินทรีย์ ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจมาศึกษาดูงานกันอย่างต่อเนื่อง โดยมี กศน.ตำบลป่าซาง สนับสนุน และร่วมส่งเสริมกิจกรรมของกลุ่ม

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ อย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - ถ่ายทอดความรู้ในด้านการเกษตรแขนงต่างๆ ให้กับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่มาเยี่ยมชม กิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้
 - วิถีชีวิตของบรรพบุรุษ
 - ศึกษาและนำมาปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความเหมาะสมของพื้นที่
 - การประกอบอาชีพหลักเดิมเกษตรกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พีรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 7 มกราคม 2563

ตำบลห้วยลาน

ชื่อภูมิปัญญา เครื่องจักสาน เครื่องใช้จากไม้ไผ่

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63007.....

สาขาล้างปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฬิกา

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้างปัญญา

ชื่อ นายบุญทา นามสกุล สากลมาตร วันเดือนปีเกิด 19 เมษายน 2486 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 166 หมู่ที่ 7 ตำบล/แขวง ห้วยลาน อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 098-8056498 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook.....พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 609066 ค่า Y: 2142705

ความเป็นมาของบุคคลคล้างปัญญา

- ลุงบุญทาสนใจและได้ส่งเสริมอาชีพจักสานไม้ไผ่ เดิมชุมชนมีอาชีพทำเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และด้วยพื้นที่ที่มีต้นไผ่ขึ้นอยู่มากมาย และมีทอรอบรั้วเหมือนเขตแดนของบ้าน อาชีพจักสานไม้ไผ่จึงเป็นอาชีพเสริม แต่ในปัจจุบันอาชีพจักสานได้พัฒนากลายเป็นอาชีพหลัก ปัจจุบันได้รับการพัฒนา รูปแบบให้หลากหลายมากขึ้น จนมีผู้สนใจจากภายนอก กลายเป็นสินค้าผลิตภัณฑ์ของชุมชน
- เริ่มเรียนรู้จักสานเองด้วยความชอบส่วนตัว และได้คิดค้นดัดแปลงตามสภาพแวดล้อมความนิยมของตลาดความต้องการในชุมชน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- คิดค้นออกแบบขึ้นเองตามความต้องการของผู้สั่งสินค้าในรูปแบบต่างๆ
- จัดทำเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- รูปแบบเอกลักษณ์เป็นของตนเองไม่เหมือนใคร
- ลุงบุญทา ปลุกไม้ไผ่เอง ไม่พอกี่สั่งจากเพื่อนบ้าน

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้ ในพื้นที่10.... คน นอกพื้นที่ คน
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

- ชาวบ้านในพื้นที่

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
- แบบเดิม คือ
- คิดค้นลงตลาดขายกันเองตามความต้องการของผู้สั่งทำผลิตภัณฑ์

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พืรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 6 กุมภาพันธ์ 2563

ชื่อภูมิปัญญา เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงผสมผสาน

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63008.....

สาขาล้างปัญญา (23 สาขา) ด้านการเกษตร

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรม และหัตถกรรม ด้านนาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาเกษตรกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้างปัญญา

ชื่อ นายบุญธรรม นามสกุล ปวงคำ วันเดือนปีเกิด 2 สิงหาคม 2498 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 30 หมู่ที่ 5 ตำบล/แขวง ห้วยลาน อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัด พะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 084-8968833 โทรสาร..... Line ID

E-mail address: Facebook.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 609133. ค่า Y: 2143223

ความเป็นมาของบุคคลคล้างปัญญา

- นายบุญธรรมเริ่มอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักและพัฒนาปลูกพืชไร่สวนผสมเรื่อยๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของราชกาลที่ 9
- เป็นต้นแบบการดำรงชีวิตพอเพียง ตั้งแต่อายุ 20 ปี

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ปลูกไร่สวน พืชสวน ผสมผสาน
- เป็นบุคคลตัวอย่างในชุมชน
- ปลูกถั่วเขียวเป็นเกษตรกรตัวอย่าง

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- ผลผลิตจากทางเกษตรกรรมทำฤดูกาล

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ลักษณะภูมิปัญญา/รูปแบบ/วิธีการ/เทคนิคที่ใช้/ภาพถ่ายหรือภาพวาดประกอบ/พัฒนาการของผลิตภัณฑ์หรือผลงาน/กระบวนการสร้างภูมิปัญญา/ลักษณะการใช้ประโยชน์จาก ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้น ฯลฯ)

- ทำเกษตรกรรมทางเกษตรกรรมทำฤดูกาล
- ผสมผสานพืชอื่นที่ท้องถิ่นต้องการ

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
 - การประกอบอาชีพหลักเดิมเกษตรกรรม
 - เกษตรอำเภอให้ความรู้ในการการเพาะปลูก
 - ปลูกไม้สวน พืชไร่ตามสภาพอากาศ

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - การประกอบอาชีพหลักเดิมเกษตรกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - แบบเดิม คือ
 - ปลูกพืชผสมผสานเกี่ยวหนูกันในการเพาะปลูก
 - เกษตรอำเภอหาตลาดให้ทางเกษตรกร

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประติษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล ฟิรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 6 กุมภาพันธ์ 2563

ตำบลบ้านถ้ำ

ชื่อภูมิปัญญา..... นางหอม คำนวล (การแสดงพื้นบ้านล้านนา คำว ซอ จ้อย).....

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63009.....

สาขาลัทธิปัญญา ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี

สาขาลัทธิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฏศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาศิลปกรรม สาขาศาสนาและประเพณี ...

สาขภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์การ/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลลัทธิปัญญา

ชื่อ..... นางหอม นามสกุล..... คำนวลวันเดือนปีเกิด... 1 มกราคม 2493

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 68 หมู่ที่ ... 4 ตำบล/แขวง.. บ้านถ้ำ ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์... 089-9984572 โทรสาร..... - Line ID -

E-mail address:-..... Facebook-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 612668.504E ค่า Y: 2109729.346N

ความเป็นมาของบุคคลลัทธิปัญญา

คำว จ้อย ซอ เป็นศิลปะการแสดงประเภทหนึ่งของทางภาคเหนือ มีลักษณะของการขับลำนำหรือการขับร้องด้วยทำนองต่างๆ เป็นวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาประเภทหนึ่ง เกิดจากการคิดค้น ความคิด สติปัญญา เป็นเรื่องที่สั่งสมมาแต่อดีต เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามเหตุการณ์ สถานการณ์ในขณะใดขณะหนึ่ง หรือความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยสอดคล้องกับจารีต ประเพณี วิถีชีวิต การทำมาหากิน และพิธีกรรมต่างๆ แสดงออกเป็นคำพูดโต้ตอบกัน สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เป็นความชอบ พรสวรรค์ส่วนบุคคล แม่ นวล ช่างซอตำบลบ้านถ้ำ เป็นบุคคลหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถในการขับคำว ขับซอ และจ้อย จุดเริ่มต้นของการเป็นช่างซอ นั้น แม่ นวลเล่าว่า เริ่มเรียนรู้ได้รับ

การถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และครู บา อาจารย์ ประกอบกับพรสวรรค์ส่วนตัว ในการขับค่าว จ้อย ซอ จนได้ร่วมกลุ่มกับพ่อจันทร์ชัย อินต๊ะสาร และแม่ศรีหวัน ขึ้น ได้รับเชิญเข้าร่วมในงานบุญต่างๆ นำค่าวซอ จ้อย ซอ มาขับกล่อมให้ความบันเทิง เช่น งานบวชนาค งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลอง งานบุญ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานมงคลต่างๆ นอกจากนั้นแล้วยังมีการถ่ายทอดให้เยาวชนในโรงเรียน หรือบุคคลผู้ที่สนใจ กลายเป็นมรดกทางปัญญาสำหรับคนในสังคมปัจจุบันอีกทางหนึ่งด้วย

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากพรสวรรค์ที่มีอยู่แล้ว ประกอบกับการจดจำ ฝึเรียนรู้ จดจำจากผู้สูงอายุในสมัยก่อนที่ได้สอนและร้องให้ฟัง และมาฝึกฝนเองจนชำนาญ ทำให้ภูมิปัญญาเป็นบุคคลหนึ่งที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้านล้านนา (ค่าว ซอ จ้อย) ในการออกแสดงจะใช้พิน (อ่านออกเสียงป็น) และสะล้อเป็นเครื่องดนตรีประกอบการขับซอ เนื้อหาในแต่ละการแสดงจะถูกคิด เรียบเรียง ให้เหมาะสมกับสถานที่ สถานการณ์ ในช่วงเวลานั้น นอกจากนั้นแล้วยังถ่ายทอดภูมิปัญญาศิลปะการแสดงพื้นบ้านล้านนา (ค่าว ซอ จ้อย) ให้แก่บุคคลรุ่นหลังได้สืบทอดอีกต่อไปด้วย

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ศิลปะการแสดงพื้นบ้านล้านนา (ค่าว ซอ จ้อย)

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภูมิภาคภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
- เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และครู บา อาจารย์ ประกอบกับพรสวรรค์ส่วนตัว ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองแล้วนำมาฝึกฝน จดจำจากผู้สูงอายุในสมัยก่อนที่ได้สอนและร้องให้ฟัง และมาฝึกฝนเองจนชำนาญ ส่งผลให้ได้รับเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆมากมาย ไม่ว่าจะเป็น การร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเฝ้ารับเสด็จพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา (พระยศในขณะนั้น) ในการเสด็จพระดำเนินปฏิบัติพระกรณียกิจ ณ ศูนย์สามวัย ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เป็นต้น

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประติษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 14 มกราคม 2563

ชื่อภูมิปัญญา..... นายอินทวน เครือบุญ (เกษตรทฤษฎีใหม่ การเกษตรแบบผสมผสาน).....

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63010.....

สาขาล้างปัญญา ด้านการเกษตร

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านวาทยศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาเกษตรกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลล้างปัญญา

ชื่อ..... นายอินทวน นามสกุล..... เครือบุญวันเดือนปีเกิด... 11 กรกฎาคม 2503

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 262 หมู่ที่ ... 5 ตำบล/แขวง.. บ้านถ้ำ ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์... 088-7768988 โทรสาร..... - Line ID -

E-mail address:-..... Facebook-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 613162.116E ค่า Y: 2113755.025N

ความเป็นมาของบุคคลล้างปัญญา

จากปัญหาด้านการเกษตรที่ต่อเนื่องในทุกๆปี ไม่ว่าจะเป็นปัญหาน้ำท่วมไร่นาข้าวโพดเมื่อเข้าใกล้ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว หรือจะเป็นทำนาทุ่งนา เกิดน้ำท่วมขัง ทำผลผลิตเสียหายเป็นประจำทุกปี จึงได้มีแนวคิดหาวิธีการแก้ปัญหา และในปี 2540 สำนักงานการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา ได้มีนโยบายให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อให้เข้าไปศึกษาดูงาน พื้นที่การเกษตรที่นำเอาเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในปี 2542 ทางโครงการได้พาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไปศึกษาดูงาน จังหวัดสกลนคร จากแรงบันดาลใจและความประทับใจที่ได้ศึกษาดูงาน ณ กลุ่มอินแปลง โดยพ่อเล็ก อินแปลง ที่ได้นำเอาเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ ตระหนักถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในพื้นที่มีความสำคัญ จึงทำให้คุณพ่ออินทวน ปราชน

ชาวบ้าน ณ ขณะนั้น นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน พร้อมทั้งน้อมนำเอาหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ในพื้นที่ตนเองที่ประสบปัญหาอยู่ โดยใช้หลักการเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและมีชีวิตอย่างยั่งยืน โดยมีแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ ได้แก่ พื้นที่น้ำ พื้นที่ดินเพื่อเป็นที่นาปลูกข้าว พื้นที่ดินสำหรับปลูกพืชไร่นานาพันธุ์ และที่สำหรับอยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ ในอัตราส่วน 30:30:30:10 เป็นหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ ตั้งแต่ได้นำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการบูรณาการพื้นที่ปัญหาน้ำท่วมขังก็ดีขึ้น สามารถเก็บผลผลิตได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

คุณพ่ออินทวน เครือบุญ เป็นบุคคลที่มีความสนใจในด้านของการทำเกษตรเป็นอย่างมาก เป็นบุคคลที่สนใจศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เมื่อครั้งเจอปัญหาน้ำท่วมขังพื้นที่การเกษตร ก็ได้ศึกษาหาความรู้การแก้ปัญหา โดยการน้อมนำเอาหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ ยึดหลักการ 30:30:30:10 เป็นหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ นอกจากนั้นแล้ว ยังศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ พร้อมทั้งนำความรู้ที่ตนเองมี เผยแพร่ให้แก่บุคคลทั่วไปอีกด้วย

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ความรู้เกี่ยวกับหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นหลักการเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและมีชีวิตอย่างยั่งยืน โดยมีการแบ่งพื้นที่ ในอัตราส่วน 30:30:30:10 เพื่อใช้เป็นหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ โดยนำมาประยุกต์แก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่การเกษตร ผลจากการน้อมนำหลักการดังกล่าวมาใช้ในพื้นที่ทำให้ ปัญหาน้ำท่วมขังหมดไป
- การบูรณาการจัดการพื้นที่ที่หลากหลาย จากหลักการเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ดิน คุณพ่ออินทวน ภูมิปัญญาได้ทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ ทั้งด้านการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็น การเลี้ยงหมูหลุม การปลูกพืช ผัก ไร่ในสวนบริเวณบ้าน นอกจากนั้นแล้ว พื้นที่การเกษตรที่เป็นพื้นที่แปลงใหญ่ ก็ใช้หลักการเดียวกันในการบริหารจัดการพื้นที่ ทำให้พื้นที่ดังกล่าวสามารถทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเกษตรแบบผสมผสาน ระบบน้ำอุดมสมบูรณ์
- ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ทำให้การเกษตรในพื้นที่เป็นเกษตรแบบอินทรีย์ปลอดสารพิษ นอกจากด้านการเกษตรแล้ว ยังได้ บูรณาการความรู้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ มาใช้ในการเลี้ยงหมูหลุม ตั้งแต่ขั้นตอนของการให้อาหาร ให้น้ำ การกำจัดมูลสัตว์ ทำให้การเลี้ยงไม่มีกลิ่นมา

รบกวน ถือเป็นหนึ่งในนวัตกรรมที่เกิดขึ้นโดยการนำเอาปุ๋ยน้ำชีวภาพมาบูรณาการกับการเลี้ยงสัตว์

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

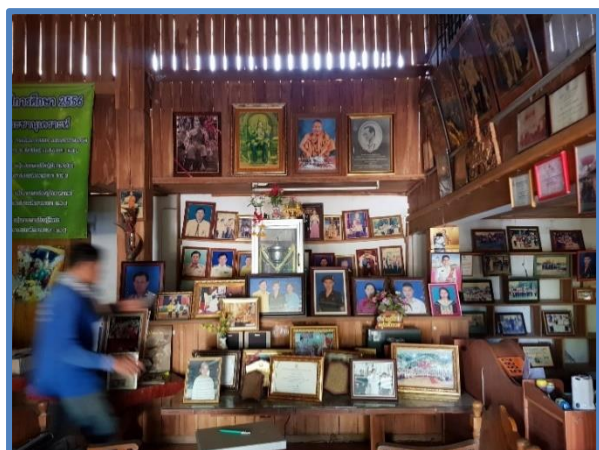
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☒ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
 - มีหน่วยงานต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานมากมาย
 - ได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลทั่วไปในชุมชน จนเริ่มก่อตั้งกลุ่มขึ้น เริ่มจากกลุ่มเล็กๆ จนปัจจุบันมีสมาชิกจำนวนมากกว่า 169 ครอบครัว จนกลายเป็น สหกรณ์การเกษตรทฤษฎีใหม่บ้านถ้ำ จำกัด
 - โฉ่และเงินรางวัลจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ รางวัลกลุ่มเกษตรกรดีเด่น โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
 - รางวัลถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ประเภทกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - กลุ่มเกษตรกรทำสวนบ้านถ้ำมั่นคง สมาชิกพออยู่พอกิน
 - Link ที่เกี่ยวข้อง
 - <https://www.youtube.com/watch?v=AnxmacOQUbk>
 - <https://www.youtube.com/watch?v=LUmHIESixG4>

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

- เป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากความสนใจในสิ่งที่ตนเองรัก ตนเองสนใจ จนพัฒนาต่อยอดไปสู่การเรียนรู้
กันว่า ลองปฏิบัติ จนสั่งสมมาเป็นความเชี่ยวชาญ ที่สามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่นได้

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ - สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไซสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 14 มกราคม 2563

ตำบลบ้านปิน

ชื่อภูมิปัญญา เกษตรผสมผสานเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร) dkt63011.....

สาขาคล้งปัญญา (23 สาขา) ด้านการเกษตร

สาขาคล้งปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรม และหัตถกรรม ด้านนาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาเกษตรกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้งปัญญา

ชื่อ นายศรีนวล นามสกุล เผ่ากันทะ วันเดือนปีเกิด 5 มิถุนายน 2493 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้)
บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่ 2 ตำบล/แขวง บ้านปิน อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัด พะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120
โทรศัพท์ 0932598463 โทรสาร..... Line ID

E-mail address: Facebook.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 610594. ค่า Y: 2106402

ความเป็นมาของบุคคลคล้งปัญญา

- นายศรีนวล เผ่ากันทะ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เป็นต้นแบบการดำรงชีวิตพอเพียง ตั้งแต่ปี 2542-ปัจจุบัน
- เป็นพิธีกรให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตให้กับ กศน.ตำบลบ้านปิน อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ปลูกไร่นา พืชสวน ผสมผสาน
- เป็นบุคคลตัวอย่างในชุมชน
- ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- ผลผลิตจากทางเกษตรกรรมทำฤดูกาล
- ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเอง

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ลักษณะภูมิปัญญา/รูปแบบ/วิธีการ/เทคนิคที่ใช้/ภาพถ่ายหรือภาพวาดประกอบ/พัฒนาการของผลิตภัณฑ์หรือผลงาน/กระบวนการสร้างภูมิปัญญา/ลักษณะการใช้ประโยชน์จาก ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้น ฯลฯ)

- ปลูกพืชผสมผสาน
- ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเอง

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☒ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก จำนวน ...3..... ครั้ง จำนวน คน
- ☐ มีการนำไปใช้ ในพื้นที่ ..20..... คน นอกพื้นที่ คน
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- อบรมเรียนรู้เพิ่มเติมจากหมู่บ้านหม่อนไหม จังหวัดน่าน ปี 2561
 - ศึกษาและนำมาปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความเหมาะสมของพื้นที่
 - การประกอบอาชีพหลักเดิมเกษตรกรรม
 - จัดสอน และอบรมชาวบ้านในพื้นที่ฟรี

- ถ่ายทอดความรู้ในด้านการเกษตรแขนงต่างๆ ให้กับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่มาเยี่ยมชม กิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้

□ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

แบบเดิม คือ

- พัฒนาต่อยอดลดต้นทุน ของวัสดุใช้วัสดุในท้องถิ่นเป็นหลัก
- ปลุกพืชผสมผสานเกื้อหนุนกันในการเพราะปลูก
- เป็นวิทยากรให้หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของคนในชุมชน

การพัฒนาต่อยอด คือ

- ต่อยอดทางการตลาดร่วมกับตลาดในอำเภอจุน จังหวัดพะเยา มารับซื้อผลผลิตและนำไปแปรรูปทางการเกษตร
- ให้ศูนย์วิชาชีพหม่อนไหมท่าวังผา จังหวัดเชียงรายรับซื้อตัวไหมเข้าฝักไปทอเส้นใยเพื่อนำไปแปรรูปต่อไป

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พิศพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 16 มกราคม 2563

ชื่อภูมิปัญญา หัตถกรรมอาหาร (วิทยากรให้ความรู้)

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร) dkt63012.....

สาขาล้างปัญญา (23 สาขา) วัฒนธรรม ประเพณี ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขานาชาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้างปัญญา

ชื่อ นางนัม นามสกุล เสี่ยงตรง วันเดือนปีเกิด 28 มิถุนายน 2496 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้)

บ้านเลขที่ 122 หมู่ที่ 8 ตำบล/แขวง บ้านปิน อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัด พะเยา

รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 089-5533195 โทรสาร.....

Line IDE-mail address:

Facebook.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: .610526..... ค่า Y: ..2105431.....

ความเป็นมาของบุคคลคล้างปัญญา

- นางนัม เสี่ยงตรง เป็นผู้มีความรู้ในหัตถกรรมอาหารการอาหารตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหัตถกรรมอาหาร มานานถึง 10 กว่าปี โดยสืบทอดความรู้มาและได้ศึกษาต่อยอดมาจากศูนย์วิทยาชีฟฝีมือแรงงาน และเก็บเกี่ยวประสบการณ์มาปรับปรุงแก้ไข และถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ
- เป็นคนในพื้นที่เรียนรู้การทำอุตสาหกรรมอาหารจากศูนย์ฝึกวิชาชีพต่างๆ ของหน่วยงานรัฐและเอกชนที่มาให้ความรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์
- เป็นพิธีกรให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตให้กับ กศน.ตำบลบ้านปิน อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การทำขนมไทยท้องถิ่น
- การแปรรูปอาหารจากพื้นที่และตามฤดูกาล
- เป็นบุคคลตัวอย่างในชุมชน
- มีการประยุกต์ผลิตภัณณ์ให้ทันสมัยต่อความต้องการ

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- ไข่สดท้องถิ่นตามฤดูกาล

- ใช้สูตรดัดแปลงเฉพาะคิดค้นเองตามความนิยมของตลาด

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ลักษณะภูมิปัญญา/รูปแบบ/วิธีการ/เทคนิคที่ใช้/ภาพถ่ายหรือภาพวาดประกอบ/พัฒนาการของผลิตภัณฑ์หรือผลงาน/กระบวนการสร้างภูมิปัญญา/ลักษณะการใช้ประโยชน์จาก ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้น ฯลฯ)

- นางน้อม เสี่ยงตรง เป็นผู้มีความรู้ในหัตถกรรมอาหารการอาหาร ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหัตถกรรมอาหาร และถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ
- เป็นคนในพื้นที่เรียนเชี่ยวชาญการทำอุตสาหกรรมอาหารจากศูนย์ฝึกวิชาชีพต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☒ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก จำนวน ...10..... ครั้ง จำนวน คน
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาควิชา

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่

☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก

- อบรมเรียนรู้เพิ่มเติม

- ศึกษาและนำมาปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความเหมาะสมของพื้นที่

- ความรู้พื้นฐานเดิมทางด้านหัตถกรรมการอาหาร

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

แบบเดิม คือ

- พัฒนาต่อยอดลดต้นทุน ใช้วัสดุในท้องถิ่นเป็นหลักในการทำอาหารให้แก่ผู้สนใจ

- เป็นวิทยากรให้หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน เรื่องทำอาหาร ขนม ต่างๆ

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประติษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พิศพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 16 มกราคม 2563

ตำบลสว่างอารมณ์

ชื่อภูมิปัญญา หัตถกรรมหมวกผ้า

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร) dkt63013.....

สาขาลี้กปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาลี้กปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทยและสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนารวมชนการจัดสวัสดิการชุมชน การสังคมสงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านวาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคลี้กปัญญา

ชื่อ นางอำพา นามสกุล นามวงศ์ วันเดือนปีเกิด 27 เมษายน 2514 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้)

บ้านเลขที่ 76 หมู่ที่ 4 ตำบล/แขวง สว่างอารมณ์ อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัด พะเยา

รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 081-9510938 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook..... พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 603314 ค่า Y: 2122807

ความเป็นมาของบุคคลคลี้กปัญญา

- เริ่มต้นมาได้ 15 ปีจากการเรียนรู้จากอาชีพเดิมของพ่อแม่และได้ส่งเสริมอาชีพโดยการหาข้อมูลรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ จากความต้องการของตลาดและความนิยมของผู้ซื้อ
- คุณอำพา เริ่มแรกทำหมวกไม้และดัดแปลงหมวกไม้มาเป็นหมวกผ้าแทน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ครอบแบบตามท้องตลาดนิยม ดัดแปลงแปรรูปเอง
- ทำเองโดยมีตลาดรองรับในพื้นที่ใกล้เคียง

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- หมวกผ้าทำเองโดยใช้ผ้าหลากสีมาตัดเย็บตามกระบวนการโดยมีการจ้างแรงงานจากชาวบ้านใกล้เคียงที่ว่างจากอาชีพหลักมาทำหมวก
- ศึกษาต่อยอดตลาดใหม่ๆ เสมอตามความต้องการของตลาด

- หมวกใช้สวมใส่กันแดดเวลาทำกิจกรรมกลางแจ้ง
- ราคาไม่แพงสามารถซื้อหาได้ง่ายตามท้องตลาด

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
 - มีนักศึกษาจากโรงเรียนใกล้เคียงมาดูงานในรูปแบบรายงานภูมิปัญญา
 - กลุ่มสนใจเป็นชาวบ้านในพื้นที่และใกล้เคียง

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - แหล่งเรียนรู้สืบทอดมาจากพ่อแม่และได้ดัดแปลงแก้ไขใหม่ตามความต้องการของตัวเอง
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - แบบเดิม คือ
 - ต่อยอดมาจากการทำหมวกไม้ไผ่มาก่อน
 - ประยุกต์มาทำเป็นหมวกผ้า

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล ฟิรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270
หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 11 กุมภาพันธ์ 2563

ชื่อภูมิปัญญา หมวกสานจากไม้ไผ่

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร) dkt63014.....

สาขาล้างปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาระบบพัฒนาชุมชนการจัดการสวัสดิการชุมชน การสังคมสงเคราะห์ ด้านกฎหมายด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฏศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขานาฏศิลป์และวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้างปัญญา

ชื่อ นางต๋นแก้ว นามสกุล นามวงศ์ วันเดือนปีเกิด 1 มกราคม 2790 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 80 หมู่ที่ 1 ตำบล/แขวง สว่างอารมณ์ อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัด พะเยา

รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 094-7249256 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook..... พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 603337 ค่า Y: 2122811

ความเป็นมาของบุคคลคล้างปัญญา

- นางต๋นแก้ว เริ่มเรียนจัดสานมา ตั้งแต่เด็กจากผู้เฒ่าผู้แก่ ได้ประมาณ 50 กว่าปี
- ครูผู้สอน พ่ออ๋ยมูล (ปัจจุบันเสียชีวิต) ท่านได้สืบทอดการสานมาเป็นทอดๆ
- เป็นการทำหมวกใช้เอง และต่อยอดโดยการขายให้กับเพื่อนบ้านและพื้นที่ใกล้เคียงก่อน ไบแรกขายใบละ 4-5 บาทในตอนนั้น ต่อมาเริ่มโดยการขยายตลาดโดยการส่งหมวกโดยรถมอเตอร์ไซด์เก๋ๆก่อน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นวัสดุจากธรรมชาติในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง
- สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- หมวกไม้สาน
- ต่อยอดตลาดตามความต้องการของตลาด
- หมวกใช้สวมใส่กันแดด ใส่ทำงานกลางแจ้ง

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก จำนวน ครั้ง จำนวน คน
- ☐ มีการนำไปใช้ ในพื้นที่ คน นอกพื้นที่ คน
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
 - ชาวบ้านในพื้นที่มาศึกษาดูงานบ้าง

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - แหล่งเรียนรู้สืบทอดมาจากพ่อแม่และได้ดัดแปลงแก้ไขใหม่ตามความต้องการของตลาดเอง
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - แบบเดิม คือ
 - เรียนมาจากพ่อแม่มาเป็นอาชีพเสริม
 - เรียนเองและต่อยอดตามความต้องการของตลาด

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล ฟิรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270
หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 28 มกราคม 2563

ตำบลดัญญเกิด

ชื่อภูมิปัญญา พรหมเช็ดเต้า

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร) dkt63015.....

สาขาล้างปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การส่งเสริม ส่งเสริม ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฬิกา

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้างปัญญา

ชื่อ นางสาว นามสกุล มูลเมือง วันเดือนปีเกิด 10 มกราคม 2502 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 53 หมู่ที่ 1 ตำบล/แขวง บุญเกิด อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 082-8730723 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook.....พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 604099 ค่า Y: 2118812

ความเป็นมาของบุคคลคล้างปัญญา

- ป้าสม เริ่มเรียนรู้การทำพรหมเช็ดเต้า จากโครงการของทางหน่วยงานของรัฐโดยเทศบาลเมืองดอกคำใต้ได้ริเริ่มให้การสนับสนุนเบื้องต้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2544
- ทางป้าสมได้ศึกษาเรียนรู้โดยให้ผู้ที่เคยทำมาก่อนให้การแนะนำการสอนเบื้องต้น โดยการจ้างผู้สอนมาบ้างตามตกลงของผู้ที่จะมาให้ความรู้
- เป็นวิทยากรในการจัดกลุ่มทำอาชีพ

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- พรหมเช็ดเต้า เป็นเอกลักษณ์ลายที่คิดค้นขึ้นเป็นของชุมชนโดยเฉพาะ
- พรหมเช็ดเต้าของเราจะมีคุณภาพคงทน
- มีรูปแบบ 5 แบบเป็นหลัก (อื่นๆ แล้วแต่ผู้สั่งทำตามความต้องการของลูกค้า)
- พรหมเช็ดเต้าราคาไม่แพง
- เป็นสินค้าในครัวเรือนสามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- ลวดลายสีสันทวยงาม

- มีรูปเฉพาะ 5 แบบเป็นหลัก (อื่นๆ แล้วแต่ผู้สั่งทำตามความต้องการของลูกค้า)
- คุณภาพคงทนใช้วัสดุที่มีคุณภาพดีเป็นพิเศษ

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ลักษณะพรมเช็ดเท้าเป็นผลิตภัณฑ์ของตำบลบุญเกิด และต่อยอดมากเรื่อยๆ
- เดิมพรมเช็ดเท้าเป็นของใช้ภายในครัวเรือน และมีความคิดริเริ่มของคนในกลุ่มก่อนแล้วมาต่อยอดในครัวเรือนเป็นอาชีพเสริม
- มีการถักทอลายพรมเช็ดเท้าให้เป็นเอกลักษณ์หรือจุดเด่นที่สวยงาม
- มีการนำแบบต่างๆ ที่ทันสมัยมาตัดให้นิยมตามความต้องการของลูกค้า
- การออกแบบรูปต่างๆ เองอยู่เสมอ

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ อย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
 - เป็นวิทยากรกลุ่มวิชาชีพให้กับกลุ่มสนใจ นักศึกษา กศน.
 - เป็นวิทยากรกลุ่มแม่บ้านที่ต้องการอาชีพเสริม
 - ชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียงที่สนใจประกอบอาชีพเสริม
 - ราคาพรมเช็ดเท้าเริ่มต้นตั้งแต่ 20-30 บาท ตามขนาด

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวภูมิใจ

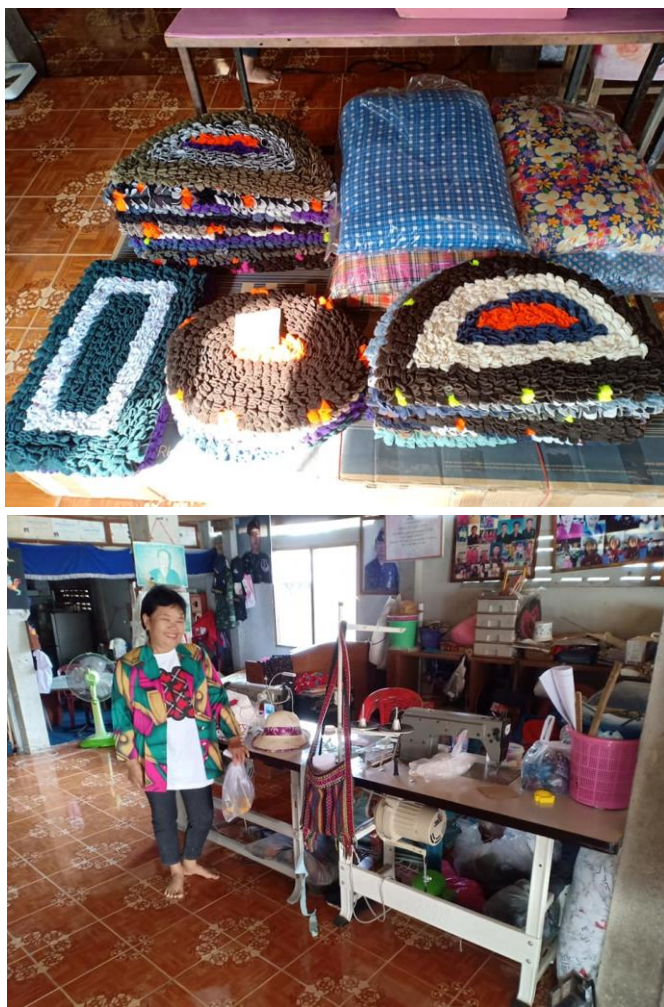
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - ถ่ายทอดความรู้มาจากผู้เชี่ยวชาญและมาต่อยอดเรียนรู้เอง
 - จัดทำไดวันละ 15 ผืน
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

แบบเดิม คือ

 - ออกแบบสีเหลี่ยมมาเป็น รูปแบบต่างๆ
 - หน่วยงานราชการมาส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์
 - คิดค้นลวดลายกันเองตามที่ตลาดต้องการ
 - เป็นสินค้าจำหน่าย OTOP ของตำบล

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พีรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270
หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 23 มกราคม 2563

ชื่อภูมิปัญญา งานประดิษฐ์จากไหมพรม

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร) dkt63016.....

สาขาลัทธิปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาลัทธิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฬิกา

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขานาฬิกา/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขานาฬิกาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

กลุ่มทางภูมิปัญญา ข้อมูลพื้นฐาน รายการกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม งานประดิษฐ์จากไหมพรมดอกคำใต้ ผู้ประสานงานกลุ่ม นางจิตสุภา นามสกุล สมจิตร
อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 46 หมู่ที่ 9 ตำบล/แขวง บุญเกิด อำเภอ/เขต ดอกคำใต้
จังหวัด พะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 093-2198951 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 604097 ค่า Y: 2118237

ความเป็นมาของบุคคลคลั่งปัญญา

- สมาชิกกลุ่มเริ่มจัดตั้งมา 1 ปี โดยมีพี่จิตสุภา สมจิตร เป็นผู้เริ่มต้นมาก่อนโดยพี่จิตสุภาได้ทำของประดิษฐ์จากโรงงานเก่ามาทำที่บ้านมานานได้ 7 ปีแล้วแต่พอที่โรงงานสั่งเพิ่มทีละเยอะๆ ทางพี่จิตสุภาทำไม่ทันก็เลยให้ชาวบ้านที่สนใจมาช่วยทำก็เลยนัดกันจัดตั้งกลุ่มงานไหมพรมขึ้นมา

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ผลิตภัณฑ์เป็นเอกลักษณ์ลายที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ตามความต้องการของผู้สั่งทำ
- ทำเองไม่ซ้ำใคร
- เป็นผลิตภัณฑ์สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- เป็นผลผลิตที่ทำมาจากผ้าไหมพรมทุกชิ้นเป็นหลัก
- สีสียที่สวยสะดุดตา

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ลักษณะผ้าลวดลายที่สวยงาม ลวดลายหลากหลายมีทั้งลายลิขสิทธิ์ ลายที่คิดค้นเองขึ้นมาใหม่

- ผลิตภัณฑ์มีหลากหลายแบบเช่น ดอกป๊อป ดอกสร้อย ดอกดาวเรือง ดอกกุหลาบ ดอกของชำร่วยในงานแต่งงานมาลัยต่างๆ
- มีการออกแบบสินค้ารูปแบบต่างๆ เองอยู่เสมอ

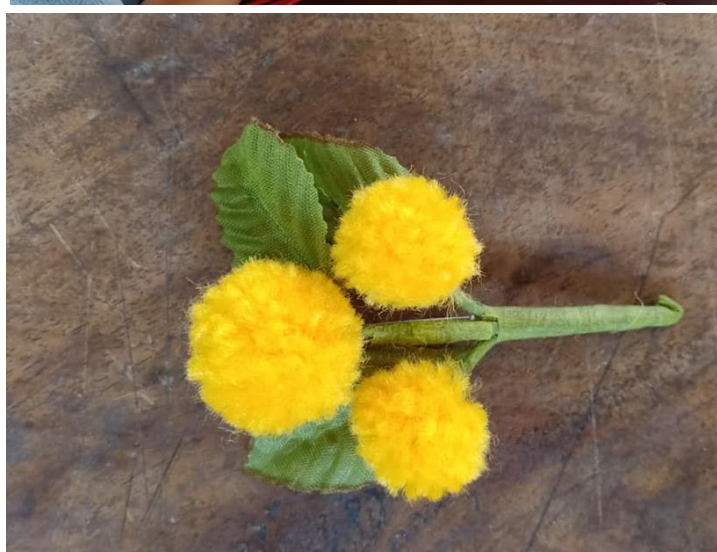
รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☒ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - ถ่ายทอดความรู้มาจากอาชีพเดิมในโรงงาน
 - จัดทำได้วันละ 80 ดอก
 - ราคาดอกละ 10 ดอก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - แบบเดิม คือ
 - แบบเดิมเป็นพวงมาลัยธรรมดา แล้วพัฒนามาเป็นสินค้าในรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการในตลาดตามความประสงค์ของผู้สั่งทำในแต่ละชิ้นงาน

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พิรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270
หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 23 มกราคม 2563

ตำบลดอกคำใต้

ชื่อภูมิปัญญา..... นายประพันธ์ วิชา (การเกษตรแบบผสมผสาน เศรษฐกิจพอเพียง).....

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63017.....

สาขาลัทธิปัญญา ด้านการเกษตร

สาขาลัทธิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านวาทยศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาเกษตรกรรม ...

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์กร/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลลัทธิปัญญา

ชื่อ..... นายประพันธ์ นามสกุล..... วิชาวันเดือนปีเกิด... 21 กันยายน 2519

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 11 หมู่ที่ ... 5 ตำบล/แขวง ... ดอกคำใต้ ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์... 094-7278948 โทรสาร..... - Line ID 0947278948

E-mail address:-..... Facebook ประพันธ์ วิชา

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 601137.279E ค่า Y: 2116637.375N

ความเป็นมาของบุคคลลัทธิปัญญา

จากอดีตพนักงานบริษัทชั้นนำในประเทศไทย สู่บทบาทอาชีพเกษตรกรเต็มตัว พ่อหลวงประพันธ์ วิชา คือ บุคคลหนึ่งที่เป็นมนุษย์เงินเดือนในเมืองหลวงของประเทศไทย แต่ด้วยหน้าที่ลูกชายคนเดียวของครอบครัว เมื่อพ่อแม่ แก่ชรา จึงต้องลาออกจากมนุษย์เงินเดือน กลับมารับช่วงอาชีพเกษตรกรที่พ่อ แม่ ได้เริ่มต้นไว้ด้วยความชอบส่วนตัว และการปลูกฝัง ภาพจำเกี่ยวกับการทำเกษตรที่ถูกหล่อหลอมมาตั้งแต่ครั้งยังเด็ก ทำให้พ่อหลวงวิชาได้กลับมายังบ้านเกิด และได้ต่อยอดอาชีพการเกษตร โดยเริ่มแรก พ่อหลวงประพันธ์ได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านการเกษตรต่างๆ ที่หน่วยงานราชการได้จัดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การปลูกเห็ด เมื่อสิ้นสุดกระบวนการอบรม ได้ศึกษา หาความรู้เพิ่มเติม จนกลายเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถถ่ายทอดส่งต่อความรู้ให้แก่

ผู้อื่นได้ นอกจากนั้นแล้วพ่อหลวงประพันธ์จึงได้ทำการเกษตรในรูปแบบของการเกษตรผสมผสาน พืชหลายชนิดที่ปลูกอยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีการเกื้อกูลกันทางธรรมชาติให้มากที่สุด มีความหลากหลายในกิจกรรม ทั้งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ สร้างรายได้อย่างสม่ำเสมอ ลดค่าใช้จ่าย สามารถพึ่งพาตนเองได้ ขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ไว้บริโภคในครัวเรือน และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของเหลือใช้ภายในพื้นที่ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

พ่อหลวงประพันธ์ เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ที่หมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยเริ่มจากการเป็นพนักงานบริษัท แล้วย้ายกลับถิ่นฐานภูมิลำเนา มาเป็นเกษตรกรเต็มตัว เริ่มจากการเรียนรู้ผ่านการอบรมหลักสูตร / โครงการ ต่างๆที่หน่วยงานภาครัฐจัดขึ้น คำนึงว่า หากความรู้เพิ่มเติม จนกลายมาเป็นบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถถ่ายทอด ส่องต่อความรู้ให้แก่บุคคลอื่นได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำเกษตรแบบผสมผสาน การเพาะเห็ด การทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรแบบผสมผสาน บริหารจัดการพื้นที่ให้สามารถปลูกพืชหลายชนิดให้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีการเกื้อกูลกันทางธรรมชาติให้มากที่สุด ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของเหลือใช้ภายในพื้นที่ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ทำให้การเกษตรในพื้นที่เป็นเกษตรแบบอินทรีย์ปลอดสารพิษ
- การเพาะเห็ด โดยสามารถส่งต่อความรู้ เป็นวิทยากรเผยแพร่ให้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจได้
- การปลูกข้าว สามารถคิดค้น ดูแล พัฒนา พันธุ์ข้าวให้เป็นที่ยอมรับ และได้รับรางวัลมากมายทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☒ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ความภาคภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษส่วนหนึ่ง และศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้ เก็บเกี่ยวประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง โดยสามารถต่อยอดความรู้ที่ได้รับจนกลายมาเป็นวิทยาการผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการทำเกษตร ไม่ว่าจะเป็น การเพาะเห็ด การทำเกษตรแบบผสมผสาน การทำปุ๋ยอินทรีย์
 - ความภาคภูมิใจที่ได้รับ จากการทดลอง ดูแล พัฒนา พันธุ์ข้าวให้ได้รับรางวัลทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 28 มกราคม 2563

ชื่อภูมิปัญญา นายอานนท์ ภาชนะ (ด้านหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา)

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63018.....

สาขาคหกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคหกรรม

ชื่อ..... นายอานนท์ นามสกุล..... ภาชนะวันเดือนปีเกิด... 28 ตุลาคม 2506

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 312 หมู่ที่ ... 9 ตำบล/แขวง.. ดอกคำใต้ ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์... 094-6299400 โทรสาร..... - Line ID 0946299400.....

E-mail address:-..... Facebook-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 598040.722E ค่า Y: 2117960.3N

ความเป็นมาของบุคคลคหกรรม

ด้วยการขาดกระถางใส่ดอกโป๊ยเซียนในปี 2534 จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างโรงงานเครื่องปั้นดินเผา ในวันนี้ ย้อนกลับไปเมื่อปี 2534 ธุรกิจดอกโป๊ยเซียนเป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นตัวดอกโป๊ยเซียน หรือ แม้กระทั่ง กระถางสำหรับใส่ดอกโป๊ยเซียน เมื่อเกิดภาวะขาดแคลน จึงทำให้ คุณอานนท์ พ่อค้าดอกโป๊ยเซียนในขณะนั้นมีความคิด จ้างทำโรงปั้นเองเลยดีกว่า ไม่ต้องไปขยี้ขยี้และแย่งซื้อกับใคร นี่จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการทำโรงงานเครื่องปั้นดินเผาในปัจจุบัน โดยได้เชิญอาจารย์ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาจากจังหวัดราชบุรี ไม่ว่าจะเป็นการทำเตาเผา การปั้นเครื่องปั้นดินเผา หลังจากนั้นคุณอานนท์จึงได้ลงมือปั้นกระถางขึ้นมาเอง โดยอาศัยความรู้ที่ได้เรียนมาจากอาจารย์จังหวัดราชบุรี และค้นคว้าหาความรู้ ฝึกฝน สังเกตทดลองทำ จนกลายมาเป็นกระถาง แจกัน ถ้วย จาน ในปัจจุบัน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

คุณอานนท์ เป็นภูมิปัญญาที่ไม่ได้เกิดจากการสืบทอดมาจากพ่อ แม่ ตา ยาย หรือบรรพบุรุษ แต่เป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากการแสวงหาความรู้ และ พัฒนา ต่อยอด ไม่หยุดนิ่ง ทดลอง ค้นคว้า เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการที่ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็น กระถางรูปทรงต่างๆ แจกันใหญ่ ก็ล้วนแล้วแต่เป็นลวดลายที่คิดค้นขึ้นมาเอง ทั้งสิ้น และในขั้นตอนของการเผา คุณอานนท์ได้พิถีพิถันเป็นอย่างมาก ต้องดูถึงสภาพอากาศ ความชื้น เพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องปั้นดินเผาที่มีคุณภาพ คงทน สวยงาม ขั้นตอนการออกแบบก็เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จุดเด่นของเครื่องปั้นดินเผาคุณอานนท์ คือ มีหน้าร้านขายผลิตภัณฑ์อยู่ติดถนนทางหลวง จึงทำให้ผู้ที่สัญจรไปมาสามารถมองเห็นและแวะเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายได้

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การปั้นเครื่องปั้นดินเผา เป็นงานหัตถกรรมที่มีความประณีตในทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นในขั้นตอนของการเตรียมดิน การปั้น หรือ แม้กระทั่งการเผา โดยการเตรียมดิน จะมีการหมักดินไว้ก่อน 1 ค่ำ เพื่อเอาไว้เตรียมการปั้น ดินที่ใช้จะไม่มีการผสมทราย จะใช้ดินเหนียวในชั้นดินที่ 2 มาปั้นเท่านั้น ในขั้นตอนของการอบ จะต้องเผาดูอุณหภูมิการอบอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องปั้นดินเผาที่มีคุณภาพ

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☒ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
 - มีหน่วยงานต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานมากมาย
 - ได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลทั่วไปในชุมชน เด็กนักเรียนบริเวณใกล้เคียง
 - Link ที่เกี่ยวข้อง
 - <https://web.facebook.com/MissDokkhamtai/photos/a.233516647342311/476673563026617/?type=3&theater>

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - เป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากที่ตนเองสนใจ จนพัฒนาต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ ค้นคว้า ลองปฏิบัติ จนสั่งสมมาเป็นความเชี่ยวชาญ ที่สามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่นได้

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ - สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 14 มกราคม 2563

ตำบลดงสุวรรณ

ชื่อภูมิปัญญา ไม้กวาดลายดอกแก้ว

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63019.....

สาขาล้างปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาล้างปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฬิกา

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลล้างปัญญา

ชื่อ นางบุตร นามสกุล วรรณพรหม วันเดือนปีเกิด 5 กุมภาพันธ์ 2503 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 60 หมู่ที่ 29 ตำบล/แขวง ดงสุวรรณ อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 083-0150668 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook.....พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 610201 ค่า Y: 2127895

ความเป็นมาของบุคคลล้างปัญญา

- ไม้กวาดลายดอกแก้ว เป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน สืบต่อกันบรรพบุรุษและวิถีชีวิตอันยาวไกล ครั้งแรกผลิตใช้ในครัวเรือน และชุมชน ต่อมารวมกลุ่มกันผลิตจำหน่ายในชุมชนใกล้เคียง ต่อมาได้รับการอบรมพัฒนาฝีมือ จากไม้กวาดธรรมดาเป็นไม้กวาดลายดอกแก้ว ที่มีสีสันสวยงาม

- มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม มีการผลิตรวมกันที่กลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มจะถักลายไม้กวาดตามความถนัดของแต่ละคน

- เป็นวิทยากรในการจัดกลุ่มทำอาชีพ

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ไม้กวาดลายดอกแก้ว เป็นเอกลักษณ์ลายที่คิดค้นขึ้นเป็นของชุมชนโดยเฉพาะ

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- ลวดลายสีสันสวยงามและเป็นที่ยอมรับในท้องตลาด

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ไม้กวาดลายดอกแก้ว เป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน

- ไม้กวาดลายดอกแก้ว เป็นเอกลักษณ์ลายที่คิดค้นขึ้นเอง

- จากไม้กวาดธรรมดาเป็นไม้กวาดลายดอกแก้ว ที่มีสีสันสวยงาม

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ แพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)
- นักเรียนในเขตพื้นที่ โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม
 - นักเรียนโรงเรียนบ้านดง
 - ชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียง

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาควิชา

☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก

- ราคาไม้กวาดดอกหญ้า อันละ 70 บาท

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

แบบเดิม คือ

- หน่วยงานราชการมาส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการตลาด

- กศน.ตำบลได้มาส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในกลุ่มสนใจ กลุ่มอาชีพ

- คิดค้นลวดลายกันเองภายในชุมชน

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พิรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LinelD 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 5 กุมภาพันธ์ 2563

ชื่อภูมิปัญญา คำลานนา (ภาษาพื้นเมือง)

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63020.....

สาขาคล้งปัญญา (23 สาขา) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม

สาขาคล้งปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรม และหัตถกรรม ด้านนาฏศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาภาษาและวรรณกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้งปัญญา

ชื่อ นางสาวนันทา นามสกุล ยาวีราช วันเดือนปีเกิด 1 กุมภาพันธ์ 2505 ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 152 หมู่ที่ 1 ตำบล/แขวง ดงสุวรรณ อำเภ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 062-6093336 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook.....พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 610120 ค่า Y: 2127877

ความเป็นมาของบุคคลคล้งปัญญา

- คำว เป็นร้อยกรองที่แต่งเพื่อรำพรรณนาเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะภาษาในแต่ละท้องถิ่นพื้นที่ภาคเหนือ คำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีทั้ง คำว้า คำวขอ
- คำวเขียนบทมาจาก แม่ของสามีและได้เรียนรู้สืบทอดมา
- ใช้บทกลอนล้านนาดั้งเดิมเป็นหลักในการแสดง
- ได้ฝึกทักษะและการแข่งขันได้ที่ 1 ที่โรงเรียนแม่กาโทกหวาก ต.แม่กา อ.เมือง จ.พะเยา

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เป็นการปรับปรุงเขียนบทคำว บทกลอนใหม่เองตามความเหมาะสม
- เป็นภาษาล้านนาท้องถิ่น

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ค่าว เป็นร้อยกรองที่แต่งเพื่อรำพรรณนาเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะภาษาในแต่ละท้องถิ่นพื้นที่ภาคเหนือ คำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีทั้ง ค่าวรำ ค่าวซอ
- ค่าวเขียนบทมาจาก แม่ของสามีและได้เรียนรู้สืบทอดมา
- ใช้บทกลอนล้านนาดั้งเดิมเป็นหลักในการแสดง

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภูมิภาคภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - ร่ำเรียนมาจากแม่ของสามีเป็นผู้สืบทอดให้
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - แบบเดิม คือ
 - แต่งบทค่าว กลอนขึ้นมาใหม่เอง
 - เข้าร่วมแข่งขัน ค่าวที่ ทางอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จัดขึ้น

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประติษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุด ผู้บันทึกข้อมูล พีรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LinelD 089431270
 หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 5 กุมภาพันธ์ 2563

ตำบลหนองหล่ม

ชื่อภูมิปัญญา..... นายสุทธีวัฒน์ จำรัส

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63021.....

สาขาลัทธิปัญญา ด้านการเกษตร

สาขาลัทธิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาทศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาเกษตรกรรม ...

สาขภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์การ/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลลัทธิปัญญา

ชื่อ..... นายสุทธีวัฒน์ นามสกุล..... จำรัสวันเดือนปีเกิด... 16 พฤษภาคม 2497

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 201 หมู่ที่ ... 3 ตำบล/แขวง .. หนองหล่ม ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์... 085-6177227 โทรสาร..... - Line ID 0856177227

E-mail address:-..... Facebookสุทธีวัฒน์ จำรัส.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 611817.822E ค่า Y: 2105938.62N

ความเป็นมาของบุคคลลัทธิปัญญา

พ่อครูสุทธีวัฒน์ ข้าราชการครูบำนาญ จากความชอบในวัยเด็ก สู่การเป็นปราชญ์ชาวบ้านในด้านเศรษฐกิจพอเพียง พ่อครูสุทธีวัฒน์มีความสนใจ และชอบเรียนรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรมาตั้งแต่สมัยเด็ก จึงได้มีความคลุกคลีเกี่ยวกับด้านเกษตร ถึงแม้ว่าจะรับราชการครู ในเวลาว่างก็ยังทำการเกษตรภายในสวนของตนเอง จากเส้นทางการรับราชการได้ลาออกในปี 2547 จึงได้ลาออกมาทำการเกษตรแบบเต็มเวลา จริงจังมากยิ่งขึ้น ทำการปรับปรุงสวนการเกษตรให้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน และในปี 2550 ได้ต่อยอดขนาดความรู้ ไปส่งชุมชนผู้สูงอายุ เป็นสวนพอเพียง เป็นสวนผักเกษตรแบบผสมผสาน น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ พออยู่ พอกิน เหลือ เก็บ ขาย ผักสวนครัวรั้วกินได้ ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นในการแปรรูปเพื่อนำมาใช้

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

พ่อครูสุทธิวัฒน์ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านการทำเกษตร โดยใช้พื้นฐานจากการทำเกษตรแบบผสมผสาน ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ใช้พื้นที่ให้คุ้มค่าเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการปลูกไม้ยืนต้น ผสมกับ พืชตามฤดูกาล ผักพื้นบ้าน โดยเน้นพืชสมุนไพรที่มีสรรพคุณในการรักษาอาการต่างๆ นอกจากนั้นยังแบ่งพื้นที่เพื่อใช้ในการเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ เป็นต้น

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- สวนเกษตรแบบผสมผสาน (สวนพอเพียง)

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☒ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ อย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☒ มีการนำไปใช้

☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภูมิภาคภูมิใจ

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก

☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

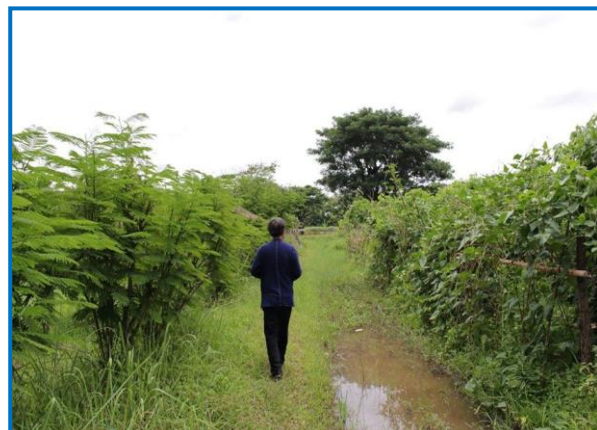
- ความความชอบในวัยเด็ก สานฝันในวัยหลังเกษียณ พ่อครูสุทธิวัฒน์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม ได้ศึกษาหาความรู้ พัฒนา ต่อยอด องค์ความรู้ด้านการเกษตร บนพื้นฐานของการทำเกษตรแบบผสมผสาน ตามหลักหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ปัจจุบันได้พัฒนาสวนพอเพียงให้กลายเป็นสวนเกษตรอินทรีย์ ได้รับการรองรับมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ SDGsPGS ประเภทการรับรอง ระยะปรับเปลี่ยน ปีที่ 1

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ - สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 6 กุมภาพันธ์ 2563

ชื่อภูมิปัญญา..... นางมี ไชยวัง

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63022.....

สาขาลัทธิปัญญา ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี

สาขาลัทธิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฏศิลป์

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาศิลปกรรม สาขาศาสนาและประเพณี

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/ สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการ/ สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/ สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ/ สาขาศิลปกรรม/ สาขาการจัดการองค์การ/ สาขาภาษาและวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลลัทธิปัญญา

ชื่อ..... นางมี นามสกุล..... ไชยวังวันเดือนปีเกิด... 5 มิถุนายน 2492

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 52 หมู่ที่ ... 2 ตำบล/แขวง..หนองหล่ม ...

อำเภอ/เขต.....ดอกคำใต้.....จังหวัด.....พะเยา.....รหัสไปรษณีย์56120.....

โทรศัพท์... 099-7356541 โทรสาร..... - Line ID -

E-mail address:-..... Facebook-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 611817.625E ค่า Y: 2105940.126N

ความเป็นมาของบุคคลลัทธิปัญญา

คำว่า จ้อย ซอ เป็นศิลปะการแสดงประเภทหนึ่งของทางภาคเหนือ เป็นวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา ประเภทหนึ่ง เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามเหตุการณ์ สถานการณ์ในขณะใดขณะหนึ่ง หรือความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยสอดคล้องกับจารีตประเพณี วิถีชีวิต การทำมาหากิน และพิธีกรรมต่างๆ แสดงออกเป็นคำพูดโต้ตอบกัน สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เป็นความชอบพรสวรรค์ส่วนบุคคล แม้มี เป็นบุคคลหนึ่งที่มีความรู้ ความสามารถในการขับคำว่ ขับซอ และจ้อย จุดเริ่มต้นนั้น แม้มีเล่าว่า เริ่มรู้สึกชอบการขับคำว่ เมื่อครั้งวัยเด็กได้มีโอกาสได้ไปดูการแสดง ประกอบกับพรสวรรค์ส่วนตัว จึงได้ทำการฝึกฝน หัดร้อง จึงทำให้เกิดทักษะในการขับคำว่ จ้อย ซอ จนได้รับเชิญเข้าร่วมในงานบุญต่างๆ นำคำว่ซอ จ้อย ซอ มาขับกล่อมให้ความบันเทิง เช่น งานบวชนาค งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลอง งานบุญ

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานมงคลต่างๆ นอกจากนั้นแล้วยังมีการถ่ายทอดให้เยาวชนในโรงเรียน หรือบุคคลผู้ที่สนใจ กลายเป็นมรดกทางปัญญาสำหรับคนในสังคมปัจจุบันอีกทางหนึ่งด้วย

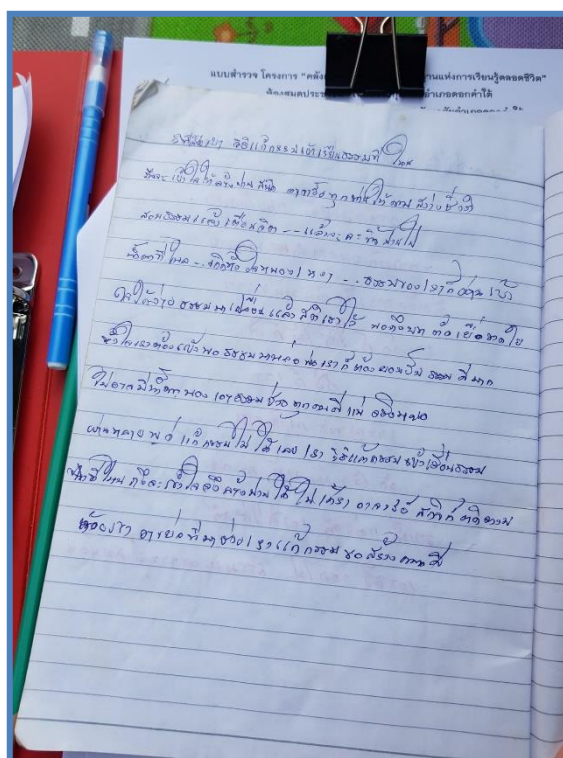
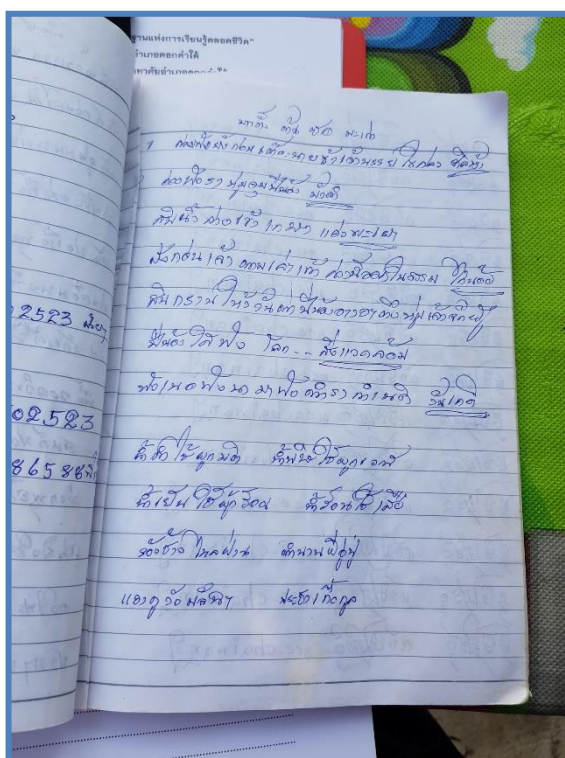
จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากพรสวรรค์ที่มีอยู่แล้ว ประกอบกับการจดจำ ใฝ่เรียนรู้ และมาฝึกฝนเองจนชำนาญ ทำให้แม่มี ภูมิปัญญาด้านการขับค่าว ขับซอ และจ้อย เป็นบุคคลหนึ่งที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้าน ศิลปะการแสดงพื้นบ้านล้านนา โดยเนื้อหาในแต่ละการแสดงจะถูกคิด เรียบเรียง ให้เหมาะสมกับสถานที่ สถานการณ์ ในช่วงเวลานั้น นอกจากนั้นแล้วยังถ่ายทอดภูมิปัญญาศิลปะการแสดงพื้นบ้านล้านนา (ค่าว ซอ จ้อย) ให้แก่บุคคลรุ่นหลังได้สืบทอดอีกต่อไปด้วย

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การแต่งค่าว ซอ จ้อย ขึ้นเอง

- <https://www.facebook.com/1769591320024093/videos/513143589505243/>

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☒ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน

☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย

☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก

☒ มีการนำไปใช้

☐ อื่นๆ (ระบุ)

- ได้รับเชิญเข้าร่วมในงานบุญต่างๆ นำคำวซอ จ้อย ซอ มาขับกล่อมให้ความบันเทิง เช่น งานบวช นาค งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลอง งานบุญ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานมงคลต่างๆ
- ถ่ายทอดให้เยาวชนในโรงเรียน หรือบุคคลผู้ที่สนใจ กลายเป็นมรดกทางปัญญา

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาควิชา

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่

☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

- เป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากความสนใจในสิ่งที่ตนเองรัก ตนเองสนใจ จนพัฒนาต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ การจดจำ ใฝ่เรียนรู้ และมาฝึกฝนเองจนชำนาญ ทำให้แม่มี ภูมิปัญญาด้านการขับคำว ซบซอ และจ้อย

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

รูปภาพเจ้าของภูมิปัญญา

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเพชรรัตน์ ไซสงคราม

เบอร์ติดต่อ/LineID 093-6231951 / tonkaow.nuy

หน่วยงาน/ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดอกคำใต้

วันที่บันทึกข้อมูล 6 กุมภาพันธ์ 2563

ตำบลคือเวียง

ชื่อภูมิปัญญา ไม้กวาดดอกหญ้า

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63023.....

สาขาลักขณภูมิปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาลักขณภูมิปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การส่งเสริมสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฬิกา

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาลักขณภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขานาฬิกา/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลลักขณภูมิปัญญา

ชื่อ นางฟองศรี นามสกุล จิตรมโนน วันเดือนปีเกิด 21 มิถุนายน 2495 ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 8 หมู่ที่ 9 ตำบล/แขวง คือเวียง อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 085-6212681 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook.....พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 608147 ค่า Y: 3110458

กรณีเป็นกลุ่มทางภูมิปัญญา ข้อมูลพื้นฐาน รายกลุ่ม

ชื่อกลุ่มโรงเรียนผู้สูงอายุวัดศรีพันต้น ผู้ประสานงานกลุ่มนางฟองศรี จิตรมโนน

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 8 หมู่ที่ 9 ตำบล/แขวง คือเวียง อำเภอ/เขตดอกคำใต้

จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 085-6212681 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:Facebook.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 608147 ค่า Y: 3110458

ความเป็นมาของบุคคลลักขณภูมิปัญญา

- ไม้กวาดดอกหญ้า เป็นวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ในครัวเรือน ใช้ทำความสะอาดบ้าน บริเวณบ้าน อาคาร สถานที่ต่าง ๆ ในสมัยโบราณ คนในครอบครัว จัดทำขึ้นใช้เฉพาะในครัวเรือนของตนเอง แลกเปลี่ยนกับ เพื่อนบ้าน ในปัจจุบันผลิตขึ้นเพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม ปัจจุบันกำลังได้รับการพัฒนาฝีมือเพิ่มเติม

- “ดอกหญ้า” (กัง เป็นชื่อเรียกดอกหญ้าของท้องถิ่นภาคเหนือเรียก) เป็นส่วนที่ใช้กวาด นอกจากจะทำเป็นไม้กวาดสำหรับกวาดพื้น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการทำ ไม้กวาดดอกหญ้าการถ่ายทอดจากการเรียนรู้ชุมชนในหมู่บ้าน เขตพื้นที่ตำบลคือเวียง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัด เพื่อร่วมกันสร้าง อาชีพเสริม หารายได้จากการทำไม้กวาด

ดอกหญ้า เป็นการทำอาชีพหลักแล้ว จึงทำให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้นเข้าสู่ครอบครัวและที่สำคัญได้ส่งเสริมและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาของชุมชนต่อไป

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ไม้กวาดดอกหญ้าของชุมชนจะนำดอกหญ้าเกรดเอ มาทำไม้กวาดทำความสะอาดบ้านนอกจากนี้ระยะเวลาการใช้งานของไม้กวาดใช้งานคงทนนอกจากนี้ ไม้กวาด ของกลุ่มเป็นไม้กวาดดอกหญ้า มีหลากหลายขนาดให้เลือก การทำ หัตถกรรมไม้กวาดจากดอกหญ้าของชุมชน

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ไม้กวาดดอกหญ้า เป็นวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ในครัวเรือน ใช้ทำความสะอาดบ้าน บริเวณบ้าน อาคาร สถานที่ต่าง ๆ ในสมัยโบราณ คนในครอบครัว จัดทำขึ้นใช้เฉพาะในครัวเรือนของตนเอง แลกเปลี่ยนกับ เพื่อนบ้าน ในปัจจุบันผลิตขึ้นเพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม ปัจจุบันกำลังได้รับการพัฒนาฝีมือเพิ่มเติม

- “ดอกหญ้า” (กัง เป็นชื่อเรียกดอกหญ้าของท้องถิ่นภาคเหนือเรียก) เป็นส่วนที่ใช้กวาด นอกจากจะทำเป็นไม้กวาดสำหรับกวาดพื้น

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ อย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
 - ราคาไม้กวาดดอกหญ้า อันละ 40
 - ไม้กวาดทางมะพร้าว อันละ 50
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
 - แบบเดิม คือ
 - กศน.ตำบลได้มาส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในกลุ่มสนใจ กลุ่มอาชีพ

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งที่มีประติษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พีรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270
 หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 5 กุมภาพันธ์ 2563

ชื่อภูมิปัญญา จักสานผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่

รหัสภูมิปัญญา (รหัสที่หน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อใช้คุมแฟ้มเอกสาร)dkt63024.....

สาขาคล้งปัญญา (23 สาขา) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาคล้งปัญญา 23 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน การจัดสวัสดิการชุมชน การสังคม สงเคราะห์ ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ด้านศาสนา จริยธรรม ด้านพาณิชย์และบริการ ด้านความมั่นคง ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านพลังงาน ด้านต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านนาฬิกา

สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น (10 ประเภท) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ/สาขาทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์กร/สาขานาฬิกาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี

ข้อมูลพื้นฐาน รายบุคคล เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น/บุคคลคล้งปัญญา

ชื่อ นายประเสริฐ นามสกุล ตุ่นแจ้ วันเดือนปีเกิด 21 เมษายน 2481 ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้)

บ้านเลขที่ 134 หมู่ที่ 7 ตำบล/แขวง คือเวียง อำเภอ/เขต ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

รหัสไปรษณีย์ 56120 โทรศัพท์ 088-5530955 โทรสาร.....

Line ID E-mail address:

Facebook.....พิกัดทางภูมิศาสตร์ ค่า X: 608072 ค่า Y: 3110366

ความเป็นมาของบุคคลคล้งปัญญา

- จักสานเครื่องใช้ที่ทำด้วยไม้ไผ่จากฝีมือความคิดภูมิปัญญาของชาวบ้านมีลักษณะรูปร่างแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคนในท้องถิ่นจะต้องการอุปกรณ์ชนิดใดที่มีความจำเป็นในการใช้สอยในชีวิตประจำวัน

- เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีการสืบทอดจากการเรียนรู้จากบรรพบุรุษ เพื่อสร้างอาชีพเสริม หารายได้จากการจักสาน ทำให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้นเข้าสู่ครอบครัวและที่สำคัญได้ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาของชุมชน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- สามารถประยุกต์และออกแบบตามความต้องการของลูกค้า และผู้มาติดต่อจักสาน
- ปลอดภัยสวยงาม

วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

..... -

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- จักสานเครื่องใช้ที่ทำด้วยไม้ไผ่จากฝีมือความคิดภูมิปัญญาของชาวบ้านมีลักษณะรูปทรงแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคนในท้องถิ่นจะต้องการอุปกรณ์ชนิดใดที่มีความจำเป็นในการใช้สอยในชีวิตประจำวัน

- เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีการสืบทอดจากการเรียนรู้จากบรรพบุรุษ เพื่อสร้างอาชีพเสริมหารายได้จาก การจักสาน ทำให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้นเข้าสู่ครอบครัวและที่สำคัญได้ส่งเสริมและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาของชุมชน

รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ที่สะท้อนความน่าเชื่อถือ การยอมรับ ผ่านบุคคล/ชุมชน/องค์กร/รางวัล/ใบประกาศ/ การจดทะเบียนลิขสิทธิ์ สื่อดิจิทัล/เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ คลิป(VDO) ฯลฯ)

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออื่นอย่างแพร่หลาย
- ☒ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก
- ☐ มีการนำไปใช้
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นนวัตกรรม คุณค่า (มูลค่า) และ ภาวะภูมิใจ

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

แบบเดิม คือ

- พัฒนาผลิตภัณฑ์ตามยุค สมัยที่ลูกค้าสั่งทำ
- กศน.ตำบลได้มาส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในกลุ่มสนใจ กลุ่มอาชีพ

ถ่ายภาพบุคคล และอุปกรณ์/ เครื่องมือ/ สิ่งประดิษฐ์ (ชิ้นงานหรือผลงาน)

ชื่อ – สกุล ผู้บันทึกข้อมูล พิรพงษ์ สุยะ เบอร์ติดต่อ/LineID 089431270

หน่วยงาน/ กศน.อำเภอดอกคำใต้ วันที่บันทึกข้อมูล 5 กุมภาพันธ์ 2563

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายณอม โยวัง

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอดอกคำใต้

คณะทำงาน

1. นางสาวณฐา กาศสนุก
2. นางวันทนา โยวัง
3. นางสาวแพรวไพไล เรียวแรงสุริยะ
4. นายมงคล แก้วเทพ
5. นางสาวละอองดาว วรรณสมพร
6. นางสาวกัณนัท ปัญโญ
7. นางสาวสุวิมล สมวงศ์
8. นางสาวอัญชลี วรรณชัย
9. นางสาวพัทธธีรา พงษ์กิตติธาดา
10. นายธีราภิวัฒน์ เบิกบาน
11. นางสาวนันทนา ใจสมัคร
12. นายกฤษกร พรหมมา
13. นางสาวภาณุมาศ ตีปกรณ
14. นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม
15. นายพีรพงษ์ สุขะ
16. นางฤทัยรัตน์ จันธิมา
17. นางสาวกชกร บัวละวงศ์

ครูอาสาสมัคร กศน.
หัวหน้า กศน.ตำบลดอนศรีชุม
หัวหน้า กศน.ตำบลสันโค้ง
หัวหน้า กศน.ตำบลป่าซาง
หัวหน้า กศน.ตำบลบ้านถ้ำ
หัวหน้า กศน.ตำบลบ้านปิน
หัวหน้า กศน.ตำบลดอกคำใต้
หัวหน้า กศน.ตำบลบุญเกิด
หัวหน้า กศน.ตำบลดงสุวรรณ
หัวหน้า กศน.ตำบลคือเวียง
หัวหน้า กศน.ตำบลสว่างอารมณ์
หัวหน้า กศน.ตำบลหนองหล่ม
หัวหน้า กศน.ตำบลห้วยลาน
บรรณารักษ์
บรรณารักษ์ (อัตราจ้าง)
ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
ครูสอนผู้พิการ

เรียบเรียงและจัดทำฉบับ

1. นางสาวเพชรรัตน์ ไชสงคราม
2. นายพีรพงษ์ สุขะ

บรรณารักษ์
บรรณารักษ์ (อัตราจ้าง)